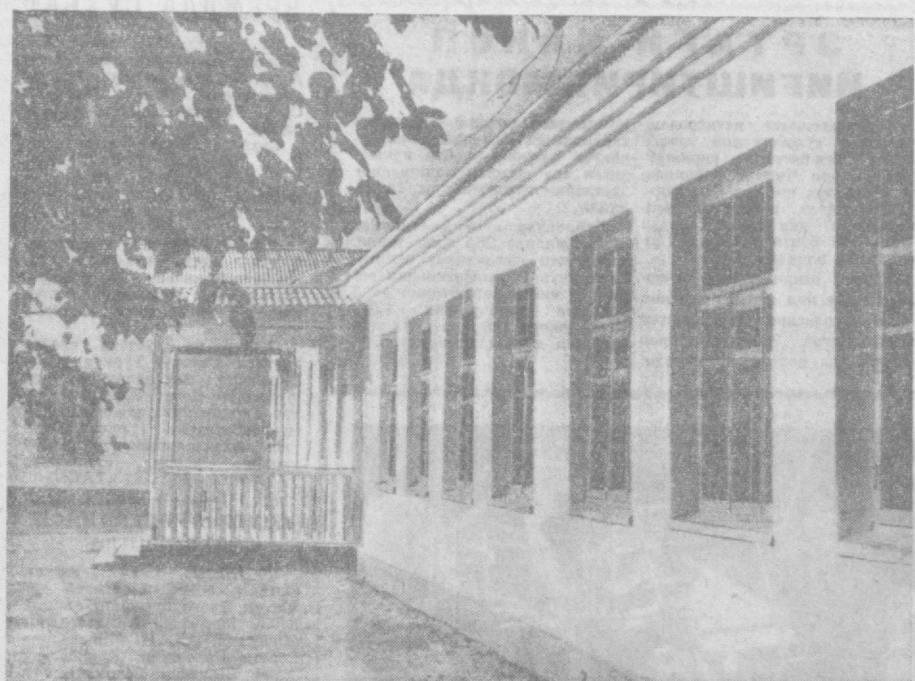

Урта Чирчиқ районидан яна бир янги мактаб фойдаланишга топширилди. Бу мактаб йиллик мактаб Терешкова номида қўйилди.

Ҳозир янги мактабда биринчи сентябрда катта таралуд қўрилмоқда. Уқув

курслари ташиб келтирилди. Синфхоналар янги ўқув йили бошланишга тайёр ҳолатда турибди.

Суратда: янги мактабнинг умумий кўриниши.

М. Шведов фотоси.

КИТОБ—ҲАР БИР ХОНАДОНГА

Китоб — кишининг энг яқин дўсти ва маслаҳатчиси. Китоб кишининг эстетик дидини оширадиган, билимга бўлиб қўшади, ҳар бир хонадонга энг олиб кирари.

Кишининг коммунистик руҳда тарбияланишида китобнинг роли катта. Шунинг учун ҳам йўналишнинг тарбиятчи нафис этишига, унинг пропаганда қилиши ва ҳақ орасида тарқатиш ишига катта аҳамият берилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда кутубхона шиларининг аҳволи ва унинг янги қоралари тўғрисида»ги қарориди кутубхона ҳодимлари, китоб савдоси ва пропаганда билан шуғулланувчи кишилар олдига қатор вазифалар қўйилган.

Хўш, бу қарорни амалга ошириш йўлида жойларда қандай ишлар қилиниши?

Китоб савдосини янгилаш, кутубхоналар орқали китоб пропагандасини кучайтиришда областий миқёсдаги Урта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районларида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилди. Район ва қишлоқ кутубхоналарининг янги хизмати шундайки, улар кўча кутубхоналар ташкил этилган. Кўча кутубхоналар кўлхоз дала шийонлари ва уюшма-малани чиниб китобхоналарнинг ўзлари ҳоҳлаган асарларни ўз вақтида етказиб беришарди.

ТАНКИДАН СЎНГ

— Китоб сотиш пилани нега ба-
жарилмай қолди?

— Жамоатчи китоб сотувчилар қани?

Магазинлардан китоб ол-
вчилар сони нега камайиб қолди?

Уштан йили Урта Чирчиқ рай-
он матбуот комитетидидаги ўрток-
ларга ана шундай саволлар тез-
тез бериб туриларди. Ҳақиқатан
ҳам кутубхоналарда қилинган
иш адиблар беришганидан иборат
бўлиб қолган. Китоб савдо-
си ва пропагандаси ёмон аҳволда
эди. Колхозларда китоб савдоси
билан шуғулланувчи жамоатчи
савдо ҳодимлари деярли йўқ бўлиб
кетди. Кўча кутубхоналар номи-
гагина ишладди. Дала шийонлари
адиблар комплекти билан етарли
таъминланмади. Ҳатто, баъдий
асарлар китоб савдоларида чанг
босиб етарди. Натияжада, айрим
китобхоналар янги асарларини
тополмасдилар.

Ҳа, масала жиддий эди. Шу
учун китоб савдоси ва пропаган-
даси масаласи район партия ком-
итетини босирида агрофилча му-
хокама қилинди. Камчиликлар-
нинг асосий сабаблари очиб та-
шланди.

Бу нуқсонларга нисбатан сабаб
бўлди? Аввало бор, китоб мага-
зинлари малакали савдо ҳодимла-
ри билан етарли таъминланмаган
эди. Райондаги мавжуд 14 та кит-
об магазинидан фақат 8 тасининг
мудирини ўрта маълумотли
эди. Бунинг устига малака оши-
риш семинарлари ҳам ўтказил-
масди.

Шунинг ҳам айтиш керакики,
шундай катта бир районда фақат
учта колхозда китоб магазини
очилган эди. 11 та совхоздан 2

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ ВА ОБЛАСТЬ МАТБУОТ БОШҚАРМАСИНING РЕЙДИ

Паркет қишлоғининг маркази-
даги 1-китоб магазини дарслик-
лар билан ҳам савдо қилди. Ле-
кин, бу ерда ҳозир керакли дарс-
ликларини топиб бўлмади.

Нима, дарсликлар етарли эмас-
ми? Етарли, улар област китоб
савдоси базасида тахминан етиб-
ди. Аммо, Юқори Чирчиқ район
матбуот комитети жамаиатчи дарсликлар
тарқатиш билан етарли шуғуллан-
мапти. Агарда, бу таъминлотдаги
ўртоклар дарсликлар билан савдо
қилишни яхши йўлга қўйишганда,
китоб магазинларини керакли ала-
бетлар билан ўз вақтида таъ-
минлашганда иш осон кўчган бў-
ларди.

Ҳозир районда 64 та мактаб
бор, 52 та мактаб китоб савдоси
билан бевосита шуғулланиши ке-
рак. Қолган мактаблар дарслик
ларини кишлоқлардан оладилар.

Айрим дарсликларини шу
вақтга қадар олганимизча йўқ,—
ошқ эътироф этди матбуот ком-
итетининг китоб савдоси бўйича
товарведи ўрток Н. Нарфинов. —
Бу, албатта бизнинг айбимиз. Бу-
ни тан олганига мажбурмиз. Чунки,
ҳозиржавоблик билан иш қилиш-
мади. Область китоб савдоси база-
си дарсликларини график бўйича
йўрталарди. Училиш бўлиб, до-
стиқлар ўқувчилар қўлга ўз вақ-
тида етиб беришарди.

Район мактабларига шу кунга
қадар ўзбек тилидаги дарсликлар
дан 11,740 донаси етказиб бери-
лди. Қозоқ тилидаги дарсликлар
дан 11,962 донаси, рус тилидаги
дарсликлардан 8,891 донаси ҳали
ҳам олганимиз эмас.

Ошқ айтиш керакики, райондаги
айрим мактабларини раҳбарлари
бу иш билан шуғулланмай қўйиш-
ди. Улар дарсликларини келтириш
иши фақат савдо таъминлотлари-
нинг вазифаси деб, бамайхотир
юринибди. 11, 12, 21, 31 ва бош-
қа мактабларда дарсликлар савдо-
сининг бориши устидан назорат
қилинмай қўйилди. Айрим кўла-
ли мактаб кутубхоналари берк
бўлади.

Янги ўқув йилига оз вақт қол-
ди. Ўқувчиларни дарсликлар бил-
дан тўла таъминлаш район мат-
буот комитети, район ҳалқ маориф
бўлими, қоллар мактаб
коллективларининг муҳим вазифа-
си эканлигини унутмаслик ке-
рак.

КУЛФАНГАН КИТОБЛАР

Тушми дам олиш пайти. Кол-
хозчилар бирин-кетин дала ший-
онига тўпаланган.

— Хайрихон, бутун агитатори-
ни Юнусовни кўринмайди? —
сўради чой ичиб ўтириб Мехри
Содиқова дўғонасидан.

У кишини бутун ҳам бўла-
майди дейишди, — жавоб берди
Хайрихон.

— Ундай бўлса газета-журнал-
лар пикафла кулфланиб етибди
дег, — нимдир гап қотди.

ИЛГОРЛАР МУКОФОТЛАНДИ

Ўзбекистон Ҳалқ Ҳўжалик
кенашига қарашли илгор кор-
хоналарнинг коллективлари ет-
ти йилликнинг охирида йилини
мекнатда янги муваффақиятлар
билан нишонламоқдалар. Саккиз
юзга яқин янги буюмларни иш-
лаб чиқариш йўлида ишладилар,
пандон ташқари бир неча ми-
лион сўмлик маҳсулот ишлаб
чиқардилар. Техника тараққиёти
суръатини тезлаштиришдан, иш-
чиларнинг меҳнатини енгилаш-
тиришдан

тирдиган янги технология про-
цесслари жорий этилди.

Социалистик муносабатда ик-
кинчи квартал якунарига кўра,
республика Министрлар Совети
ва қасба соҳалар советининг
қўйма Қизил байроғи ва биринчи
мукофоти Ҳўжабоддаги газ кон-
тораси, Фарғона тўқимачилик
комбинати, Тошкент пиллакаш-
лик фабрикаси, Ўзбекистон тракт-
тор йиғув заводи, Ўзбекистон
комбинатининг кўмир резе-
рва коллективларига берилди. Чирчиқ
электрохимия комбинати, Қўқон-
даш Оқинбойев номидаги тикув-
чилик фабрикаси, «Ташавтомаш»
заводи, Қўнақсиди 14-иш
заводи бошқармаси, Олтинтоп-

сам қўроғиш-руҳ комбинати,
Тошкент гидрометрология ас-
соҳи заводи, «Шимолӣ сўз»
нефть қони, Тошкентдаги 2-ти-
кувчилик фабрикаси коллектив-
ларига Ҳалқ Ҳўжалик кенашини
ҳамда Ўзбекистон қасба соҳа-
лари советининг қўйма Қизил
байроғи ва йўла мукофотлари
берилди.

Мукобадаги икки корхона
коллективини иккинчи ўринчи ола-
ди ва уларга иккинчи йўла муко-
фоти берилди, иш беш заводи ва
фабрика коллективини учинчи ўри-
ни ва иккинчи йўла мукофотини
олади. Ўттиз корхона коллектив-
ининг яхши ишлари тақдирлан-
ди. (ЎЗТАҒ).

СУВ ОСТИ БОЙЛИКЛАРИ

Одамларга ҳам, ўсимлик ва
хайвонот дунёсига ҳам, қоллар
саноатга ҳам чўчуқ сув керак.
Денгизлардаги шўр сув-чи? У ҳам
зарур. Айниқса химия саноатида
шўр сувининг аҳамияти катта. Ден-
гиз сувининг тузини кетказиб чу-
чилтирилса бўлади. Денгиз сувиди
Менделеев даврий системасида-
ги элементлардан 44 таси мав-
жуд. Бундан ташқари дунё-
да океанларнинг сувларида
48.000.000 миллиард тонна эриган
ҳолдаги туз бор!

Кўриб турибсизки, бу рақам
жуда ҳам салмоқдор. Бепосн оке-
анлардан бу бойлиқни ажратиб
олиб бўладими? Агар шундай қи-
лиш мумкин бўлса, денгиз ва
океанлар сувидан химия саноат
ҳомашиси олиниши қандай истиқ-
боллари бор ва бу йўлда нима
ишлар қилинган?

РСФСР Давлат планлаштириш
бўлимига қарашли Марказий эконо-
мика илмий-тектириш инсти-
тутини старший илмий ҳодими,
Давлат мукофоти лауреати Сте-
фан Михайлов денгиз ва океан
бойлиқларидан фойдаланиш йўл-
ларини топиш устида кўп йил-
лардан бери илмий иш олиб бор-
моқда.

— Химия ҳомашисини фақат
денгиз сувидан эмас, — дейди у,
балки океаннинг тубидан ҳам
қазиб олиш мумкин. У ерлар-
да нефть, олтингургит фос-
форитлар жуда кўп. Шунингдек,
бу моддаларни денгиз сувида
қазиб олиш мумкин. Шунинг
учун ҳам ушбу афлатиб олиш
ушбу маълум эмас. Дарвоқе, суҳба-
тигимиз олтин устида эмас эди-ку-
— Ундай бўлса денгиз суви
тартибдан ажратиб олишдан тузи
ни кейинчалик нима қилишди?

— Афсуски, қайта денгизга
ташлаб юборишди. Фақат Япо-
ниядигана денгиз сувини комп-
лекс тарзда қайта ишлаш комби-
нати бор. Тушунайсизми, комп-
лекс равишда ишлайдиган де-
ляман. Ахир денгиз суви аслини ол-
ганда суюқ рудадан иборат. Агар
бу денгиз сувидан фақат тузини
гина олсак, кишилар учун керак-
ли чўчуқ сувини йўқотамиз. Агар
бу денгиз сувидан фақат чўчуқ
суви олиб қолсак бўлмас, бун-
да биз таъминлашнинг кубометр
суви олиш жараёнида денгизга 30
минг килограммдан ортиқ қим-
матбаҳо моддаларини ташлаб юбо-
риш бўларми? Шўр сувдан тўла
равишда фойдаланиш лозим.
СССРнинг Сиваш шаҳрида ана
шундай завод қўрилмоқда.

— Денгиз сувини чўчилтириш-
да атом энергиясидан фойдала-
ниш химия саноатини ривожлан-
тиришни таъминлайдими?

— Албатта таъминлайди. Бу
масала дунё аҳамиятига эгадир.
Денгиз сувидан янчалик кўп
қимматбаҳо моддалар ажратиб
олсак, чўчуқ сув шунча арзонга
тушади.

— Денгиз сувидан ош тузи
олиш фойдаланиши?

— Ҳа, фойдали, бироқ ҳамма
жойда ҳам шундай эмас. Ер-
шарида инсонлар томонидан ис-
теъмол қилинаётган тузининг
дан бир қисми океанлардан олин-
ди. Аммо бу усул қўруқликда туз
қонлари бўлмаган мамлакатлар
учун фойдали. Японлар, жумла-
дан ўзлари учун керакли ош ту-
зининг ярмининг денгиздан олиш-
ди. Бизда аҳвол тамоман бошқа.

Ушбу кунин 11-бригада аъзолари
дам олиш соатини зерикари ўт-
казишди. Агитатор Ю. Тобшотба-
евнинг бўлса парвойи-налак. Бор
бисотдаги китоб ва журналларни
шифафга солиб, кулфлаб кетибди.

Дала шийонидидаги мавжуд кит-
облар бармоқ билан санарди.
Кўпун бундан уч-тўрт йил олдин
чиққан китоблар. Қизилқарни кит-
обларини деярли уратмайсиз. Ян-
ги нафис этилган китобларни кел-
тириш тўғрисида ҳеч ким бош
қотирмади.

— Колхозчиларнинг тушми дам
олиш пайти доим шундай зери-
карли ўтказилди? — сўради аги-
татор А. Қорасеовдан.

— Йўқ, мана шахмат-шашка-
ларимиз бор, — деди у.

— Шу яқин орада дала ший-
онига яна қандай китоблар ола-
моқчисизлар?

— Очигини айтсам ҳали бу тў-
ғрида ўйлаб қўганимизча йўқ...
Биз агитатор билан колхозчи-
лар ўртасида китобни пропаганда
қилиш борасида қандай ишлар
олиб борилаётгани ҳусусида ҳам
суҳбатлашдик. Маълум бўлиши-
ча, янги китоблар тўғрисида ах-
боротлар бериб бориламади. Ай-
рим колхозчилар кейинги вақтда
қандай янги китоблар босилиб чи-
қганидан бехабар. Ҳатто агитатор-
ларнинг ўзлари ҳам янги китоб-
ларни мунтазам ўқиб боришмайдилар.

Биз Юқори Чирчиқ районидида
«Правда» колхозининг бошига да-
ла шийонларида ҳам бўлидик.
Тўғри, дала шийонлари яхши
жиҳозланган. Турли плакат ва
шўрлар кўзга ташланди. Аммо,
шийонлардаги кўртакхона алаби-
бларга бой эмас. Қишлоқ Ҳўжали-
ги оид янги китоб ва брошюралар-
ларини деярли уратмайсиз.

Колхознинг б-часкасидида дала
шийонидида китоблар тартибсиз
тахталаниб етибди. Газеталарнинг
айрим соялари келса, айрим соя-
лари йўқ. Китобхоналар билан иш
олиб бориламади. Шунингден,
15-бригада дала шийонидида ҳам
аҳвол кўнчадигидек эмас.

Дала шийонини — колхозининг
иккинчи ўйи. Ҳар бир дала ший-
онини колхозчи намунали мада-
ний хизмат кўрсатадиган жойга
айлангани керак. Дам олиш вақт-
ларини мазмунли ўтказиш учун
кизиқарли адабиётлар билан ҳам
таъминланган бўлиши лозим.

«Правда» колхоз партия таш-
килоти ҳам бу соҳада ҳали кўп
иш қилишни даркор. Китоб про-
пандаси бўйича агитаторлар се-
минарларини ташкил этиш, дала
шийонларини янги китоблар
комплекти билан таъминлаш чор-
ларини кўриш керак бўлади. Шун-
да китобга бўлган кизиқиш орта-
ди. Колхозчиларнинг кундалик
ҳамроҳига айланади.

Кутубхоналарда, китоб магази-
нларида катта маданий бойлик —
минглаб китоблар бор. Илм ҳазин-
алари ҳаммаша кишилар хизмати-
да бўлиши керак. Бу муҳим ишда
кутубхоналарга ва савдо ҳо-
димлари партия, совет ва комсомол
таъинлотлари, кенг жамоатчилик
яқиндан ёрдам беришлари лозим.

Китоб ҳар бир онгага етиб бор-
син!

Рейд бригадасининг аъзолари:

А. АБЗАМОВ,
Урта Чирчиқ районидида
«Маша» газетасининг ре-
дактори.
Т. ҲАКИМОВ,
Область матбуот бошқармаси-
нинг вакили.
А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мах-
сус муҳбири.

натрий сульфати, ош тузи оли-
ни.

— Дунё океанида олтин қў-
ми?

— Кўп эмас. — жиймайиб жа-
воб беради олим. — ҳаммаси бў-
либ ўн миллиард тонна. Ер юзи-
да яшаётган ҳар бир кишига уч
тоннадан тўғри келади.

— Шунча олтинни оз деб ҳи-
соблайсизми?

— Ҳа ва йўқ. Бу рақам албат-
та жуда катта, лекин океанларда
бошқа элементлар ундан ҳам кўп.
Масалан, океан сувларидаги ма-
гнийнинг миқдори 1600000 мил-
лиард тоннага етди. Кўриб ту-
рибсизки, денгиз сувиди олтиннинг
миқдори нисбатан кам. Шунинг
учун ҳам ушбу афлатиб олиш
ушбу маълум эмас. Дарвоқе, суҳба-
тигимиз олтин устида эмас эди-ку-
— Ундай бўлса денгиз суви
тартибдан ажратиб олишдан тузи
ни кейинчалик нима қилишди?

— Афсуски, қайта денгизга
ташлаб юборишди. Фақат Япо-
ниядигана денгиз сувини комп-
лекс тарзда қайта ишлаш комби-
нати бор. Тушунайсизми, комп-
лекс равишда ишлайдиган де-
ляман. Ахир денгиз суви аслини ол-
ганда суюқ рудадан иборат. Агар
бу денгиз сувидан фақат тузини
гина олсак, кишилар учун керак-
ли чўчуқ сувини йўқотамиз. Агар
бу денгиз сувидан фақат чўчуқ
суви олиб қолсак бўлмас, бун-
да биз таъминлашнинг кубометр
суви олиш жараёнида денгизга 30
минг килограммдан ортиқ қим-
матбаҳо моддаларини ташлаб юбо-
риш бўларми? Шўр сувдан тўла
равишда фойдаланиш лозим.
СССРнинг Сиваш шаҳрида ана
шундай завод қўрилмоқда.

— Денгиз сувини чўчилтириш-
да атом энергиясидан фойдала-
ниш химия саноатини ривожлан-
тиришни таъминлайдими?

— Албатта таъминлайди. Бу
масала дунё аҳамиятига эгадир.
Денгиз сувидан янчалик кўп
қимматбаҳо моддалар ажратиб
олсак, чўчуқ сув шунча арзонга
тушади.

— Денгиз сувидан ош тузи
олиш фойдаланиши?

— Ҳа, фойдали, бироқ ҳамма
жойда ҳам шундай эмас. Ер-
шарида инсонлар томонидан ис-
теъмол қилинаётган тузининг
дан бир қисми океанлардан олин-
ди. Аммо бу усул қўруқликда туз
қонлари бўлмаган мамлакатлар
учун фойдали. Японлар, жумла-
дан ўзлари учун керакли ош ту-
зининг ярмининг денгиздан олиш-
ди. Бизда аҳвол тамоман бошқа.

Ушбу кунин 11-бригада аъзолари
дам олиш соатини зерикари ўт-
казишди. Агитатор Ю. Тобшотба-
евнинг бўлса парвойи-налак. Бор
бисотдаги китоб ва журналларни
шифафга солиб, кулфлаб кетибди.

Дала шийонидидаги мавжуд кит-
облар бармоқ билан санарди.
Кўпун бундан уч-тўрт йил олдин
чиққан китоблар. Қизилқарни кит-
обларини деярли уратмайсиз. Ян-
ги нафис этилган китобларни кел-
тириш тўғрисида ҳеч ким бош
қотирмади.

— Колхозчиларнинг тушми дам
олиш пайти доим шундай зери-
карли ўтказилди? — сўради аги-
татор А. Қорасеовдан.

— Йўқ, мана шахмат-шашка-
ларимиз бор, — деди у.

— Шу яқин орада дала ший-
онига яна қандай китоблар ола-
моқчисизлар?

— Очигини айтсам ҳали бу тў-
ғрида ўйлаб қўганимизча йўқ...
Биз агитатор билан колхозчи-
лар ўртасида китобни пропаганда
қилиш борасида қандай ишлар
олиб борилаётгани ҳусусида ҳам
суҳбатлашдик. Маълум бўлиши-
ча, янги китоблар тўғрисида ах-
боротлар бериб бориламади. Ай-
рим колхозчилар кейинги вақтда
қандай янги китоблар босилиб чи-
қганидан бехабар. Ҳатто агитатор-
ларнинг ўзлари ҳам янги китоб-
ларни мунтазам ўқиб боришмайдилар.

Биз Юқори Чирчиқ районидида
«Правда» колхозининг бошига да-
ла шийонларида ҳам бўлидик.
Тўғри, дала шийонлари яхши
жиҳозланган. Турли плакат ва
шўрлар кўзга ташланди. Аммо,
шийонлардаги кўртакхона алаби-
бларга бой эмас. Қишлоқ Ҳўжали-
ги оид янги китоб ва брошюралар-
ларини деярли уратмайсиз.

Колхознинг б-часкасидида дала
шийонидида китоблар тартибсиз
тахталаниб етибди. Газеталарнинг
айрим соялари келса, айрим соя-
лари йўқ. Китобхоналар билан иш
олиб бориламади. Шунингден,
15-бригада дала шийонидида ҳам
аҳвол кўнчадигидек эмас.

Дала шийонини — колхозининг
иккинчи ўйи. Ҳар бир дала ший-
онини колхозчи намунали мада-
ний хизмат кўрсатадиган жойга
айлангани керак. Дам олиш вақт-
ларини мазмунли ўтказиш учун
кизиқарли адабиётлар билан ҳам
таъминланган бўлиши лозим.

«Правда» колхоз партия таш-
килоти ҳам бу соҳада ҳали кўп
иш қилишни даркор. Китоб про-
пандаси бўйича агитаторлар се-
минарларини ташкил этиш, дала
шийонларини янги китоблар
комплекти билан таъминлаш чор-
ларини кўриш керак бўлади. Шун-
да китобга бўлган кизиқиш орта-
ди. Колхозчиларнинг кундалик
ҳамроҳига айланади.

Кутубхоналарда, китоб магази-
нларида катта маданий бойлик —
минглаб китоблар бор. Илм ҳазин-
алари ҳаммаша кишилар хизмати-
да бўлиши керак. Бу муҳим ишда
кутубхоналарга ва савдо ҳо-
димлари партия, совет ва комсомол
таъинлотлари, кенг жамоатчилик
яқиндан ёрдам беришлари лозим.

Китоб ҳар бир онгага етиб бор-
син!

Рейд бригадасининг аъзолари:

А. АБЗАМОВ,
Урта Чирчиқ районидида
«Маша» газетасининг ре-
дактори.
Т. ҲАКИМОВ,
Область матбуот бошқармаси-
нинг вакили.
А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мах-
сус муҳбири.

Ош тузини асосан қўруқлик-
дан олиниши. Денгиз сувидан эса
фақат техник мақсадлар учун иш-
латиладиган туз олиниди. Сиваш-
да, Евпаторияга яқин районларда
ва Саккиз шаҳрида денгиз суви-
дан олганин техник туз ишла-
тилади. Бу усул Узоқ Шарқдан
бошқа ҳамма районларимиз учун
мақбул. Чунки у ерларда туз
қонлари йўқ. Тузга бўлган эҳти-
аж эса жуда катта. Биргина ба-
лик-консерва саноатининг ўзи
кўплаб туз талаб этади. Бу ер-
ларга Қозогистондан туз олиб
келтиш учун тоннасига 25 сўм, Кам-
чатка ва Чукоткага олиб бориш
учун эса 80—100 сўм сарфлаш
керак. Ош тузини бу ўлкаларда
Тинч океан сувларидадан олиш
мақсадга мувофиқ.

Денгиздан нефть олиш усули
Совет Иттифоқида биринчи бўлиб
қўлланилган. Бу усул узулқис-
равишда ўсиб бормоқда. Фақат
Каспий денгизидигана эмас, бал-
ки Узоқ Шарқда ҳам денгиздан
нефть олиш ўзлаштирилди. Са-
халининг шимоли-шарқий қирғоқ-
ларида нефть олиш қирғоқ-
қисмида нефтли жойлар кўп. Бу
эса нефтни Узоқ Шарқда СССР
нинг гарбий районларидан олиб
келишни қисқартиради. Денгиз
тубидан фосфоритлар олиш СССР
учун фойда келтирмайди. Чунки
бизда қўруқликда фосфорит за-
паслари жуда кўп.

Денгиз сувини чўчилтириш ма-
саласи қандай аҳволда? Бу усул
иссиқлик ва энергия кўп бўлган
жойлардагина фойда келтиради.
Бундай жойларда атом электро-
станциялари ва атом установка-
ларини Мангитшак ярим оролида
қуриш мумкин. Ҳозир денгиз су-
вини чўчилтириданги ишхотлар
Боку ва Каспийдаги шаҳарлари-
да бор. Бундай қўрилмаларни
ч

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТ»
3-БЕТ, 13 АВГУСТ 1965 ЙИЛ

